

KLASIKAPLUS.CZ

1. Louskáček – Vánoční koleda v NDM. Inscenace, která může být hitem nejedné sezóny

12.11.2022 klasikaplus.cz - Milan Bátor

Odkaz na originál

Klíčová slova: divadla (3); moravskoslezského (3); Národního (3); baletního (2); ostravská (2); NDM

"Vámos spojením obou příběhů vnesl do původní infantilní pohádky hlubší význam a symboliku."

"Po stránce **baletního** umění je nová **ostravská** inscenace Louskáček – Vánoční koleda především pestrou přehlídkou dobře zvládnutých rolí a rolíčků."

"Za vším je znát tvůrčí a pohádková atmosféra, která se přetavila do sympatických výkonů a kolektivního projevu radostné pohody." Jeden z nejoblíbenějších titulů klasického baletu Louskáček se vrátil do **Národního divadla moravskoslezského** – tentokrát v novodobém ztvárnění z roku 1988. Nastudování připravil choreograf a autor úpravy Youri Vámos a vše nasvědčuje tomu, že šťastná hvězda tohoto baletního kusu jen tak neuhasne. Premiéra baletu Louskáček – Vánoční koleda na motivy povídky Charlese Dickense a pohádky E. T. A. Hoffmanna se uskutečnila ve čtvrtek 10. listopadu. V hlavních úlohách se představili Lukas Zuschlag, Shino Sakurada, Takafumi Tamagawa, Rei Masatomi, Laura Moreno Gasulla a další. Orchester **Národního divadla moravskoslezského** řídil dirigent Adam Sedlický.

Louskáček má na prknech **Národního divadla moravskoslezského** poměrně dlouhou historii. Poprvé ho v Ostravě uvedl Achille Viscusi v roce 1921, posléze vícekrát Emerich Gabzdyl a po něm Jaroslav Slavický. Neklasický přístup představil ovšem až William Fomin v roce 2010. Česká premiéra Vámosovy verze s názvem Louskáček – Vánoční příběh se odehrála v roce 2004 v pražském Národním divadle a stala se hitem.

Choreograf Youri Vámos patří k legendám evropského baletu. Během své umělecké dráhy zaujal právě vlastními adaptacemi klasické baletní literatury. Jeho rukopis je charakteristický vynalézavostí a důvtipem, stejně jako smyslem pro drama, přirozený pohyb a muzikální projev. Původní pohádkový příběh o louskáčku na ořechy, který ožije v podobě vojáka, maďarský choreograf propojil s Vánoční koledou anglického spisovatele Charlese Dickense. Ta pro změnu vypráví příběh starého lichváře a lakomce, který z lidí bezcitně tahá peníze, za což je – jak už to v pohádkách chodí – po zásluze potrestán.

Vámos spojením obou příběhů vnesl do infantilní pohádky hlubší význam a symboliku. Pro inscenaci použil kompletní partituru v původním rozsahu, pouze pro svůj záměr pozměnil pořadí některých částí. Nová ostravská inscenace využila bezesbýtku taneční a, řekněme, že stejnou mírou, i herecký potenciál sólistů. Veškeré dění směřuje k lidem, pestré společenství postavíček, které zabydly jeviště, je iniciativní, pulzuje životem a dynamickou akcí. Pohyb, hudba a scénografie vtahují diváka do děje a zejména první části nechybí dravý spád a dramatické momenty. Bohužel po přestávce tempo inscenace trochu vázne, naředěno sérií poutavých, ale trochu dlouhých baletních čísel.

Vámos nastudování připravil ve spolupráci s Joyce Cuoco a Alexejem Afanasjevem. Nádhernou a hravou levitační scénu vytvořil Daniel Dvořák. Patří opravdu k nejpůvabnějším, které je možné v současnosti vidět. Městečko uprostřed pravé sněhobílé zimy, rozzářený vánoční strom, který doslova vyrostl publiku před očima... To vše se opravdu povedlo, ale nejlepší je postel s nebesy, která vezme svého majitele na nečekaný výlet prostorem a snem. Takovou by si určitě přálo každé dítě sedící toho večera v divadle. A nejen ono!

Podobně atraktivní vizuál mají kostýmy Romana Šolce, které jsou inspirovány filmovou optikou, konvenují s anglofonním prostředím a jsou po výtvarné a barevné stránce jednoduše nádherné. Hudební nastudování připravil dirigent Adam Sedlický, který také orchestr **NDM** řídil během premiéry. Zpočátku bylo hudební provedení poněkud nervózní, což se odrazilo v souhře a intonaci, postupně však orchestr našel jistější ruku a jeho podání bylo víceméně přijatelné. Sedlický vesměs volil tempa, která sólisty podpořila, pěkné výkony zazněly například v žestích. Smyčce naopak zněly poněkud nekompaktně a mdle. Kdo je zvyklý na symfonické provedení Louskáčka, musel být sporým zvukem orchestru mírně řečeno zaskočen, nicméně, hudební provedení mělo vzestupnou tendenci, a až se usadí, bude všechno v pořádku.

Mezi sólisty lze spatřit špičky současného baletního umění. Vynikající výkon podala Shino Sakurada v roli Kláry, které zdařile sekundovala jedinečně Laura Moreno Gasulla v přesvědčivě ztvárněné dvojroli Paní Cratchitové a Víly Vánoc. Z mužů dostali nejvíce prostoru

Rei Masatomi v postavě Prince a Takafumi Tamagawa, jehož Dábel herecky nemá chybu. Nejpozoruhodnější je ovšem Lukas Zuschlag, jehož starý lichvář Scrooge je dokonalým prototypem chamtivého a nesnášenlivého skrblika, který tyranizuje své okolí. Zuschlagův herecký výkon inscenaci naprosto ovládl. Odpudivé vlastnosti dokázal podtrhnout báječnou mimikou a skvělou řečí těla. Jeho proměna z grobiána a zuřivce v krotkého a společensky přijatelného člověka není degradována infantilními gesty. Naopak působí jako procitnutí ze zlého snu a nese jasně formulované poselství, že v každém věku a situaci je možné radovat se z maličkostí a pomáhat ostatním.

Po stránce **baletního** umění je nová **ostravská** inscenace Louskáček – Vánoční koleda především pestrou přehlídkou dobře zvládnutých rolí a rolíčků. Všichni sólisté i členové souboru si vedli dobře nejen po technické stránce, ale dokázali přirozeně a nenásilně splynout s pohádkovým prostředím a ztvárnit adekvátně všechny dějové peripetie. Za povšimnutí stojí velmi přirozený pohyb a taneční výraz, například pohyb paží v pas de deux. Drobných a přečasto vtipných detailů a pozoruhodných nápadů je v této inscenaci opravdu přehršel a rozhodně stojí za opakované zhlédnutí.

Škoda jen mírně líného vypravěčského tempa druhé poloviny baletu, kterou vyplňují povytce taneční sekvence. Možná by jistě

krácení ve prospěch větší dynamiky této inscenaci prospělo. Ochudit se o geniální hudbu Petra Iljiče Čajkovského by však nebylo nejlepší řešení... Každopádně je nesporné, že vznikla vizuálně neobyčejně působivá baletní inscenace, jejíž pohádkové kouzlo má aktuální dosah, bezprostřednost a nadčasové poselství. Za vším je znát tvůrčí a pohádková atmosféra, která se přetavila do sympatických výkonů a kolektivního projevu radostné pohody.

[« zpět na začátek](#)

© NEWTON Media, a. s., tel.: +420 225 540 801-2, www.anopress.cz, obchod@anopress.cz